

Center for Militære Studier 2015

*Ph.d.-studerende
Troels Gauslå Engell
inde i FN-byen
i København.*

CENTRETS FORMÅL

I 2015 startede Troels Gauslås Engell som ph.d.-studerende på Center for Militære Studier (CMS). I sin forskning undersøger Troels, hvordan FN's Sikkerhedsråd tænker fred og sikkerhed. Troels' analyse viser, at Sikkerhedsrådet i stigende grad knytter menneskerettigheder sammen med international sikkerhed. Troels undersøger, hvorfor det er tilfældet, og hvad det betyder for FN's strategier for fred og for FN's fredsbevarende arbejde. For CMS er det vigtigt at bidrage til forskningsuddannelse, både for at styrke det sikkerhedspolitiske forskningsmiljø i Danmark, og fordi den kreative proces, som ligger bag en ph.d.-afhandling, samtidig stimulerer og udvikler os andre her på CMS. Derfor er billedet af Troels i FN-byen i København på forsiden af vores årsrapport for 2015. Og derfor vil vi gerne takke Hermod Lannungs Fond for at støtte Troels' forskning. 2015 var samtidig året, hvor Danmark påtog sig en væsentlig rolle i MINUSMA, FN's fredsbevarende mission i Mali. Hvordan FN udvikler sine fredsbevarende indsatser har altså direkte konsekvenser for dansk udenrigspolitik og for danske udsendte soldater. I gennem blandt andet Troels' forskning producerer CMS således relevant viden for danske beslutningstagere om konkrete og dagsaktuelle emner. Og det er i sidste ende centrets formål. At producere forskningsbaseret viden, der understøtter, stimulerer og i sidste ende forbedrer både dansk forsvars- og sikkerhedspolitisk debat og beslutningstagning.

Det er derfor en afgørende målsætning for CMS' arbejde, at vores viden er efterspurgt og medvirker til at skabe nytænkning.

CMS er nummer **19** på listen over verdens bedste tænketanke på det forsvars- og sikkerhedspolitiske område, fremgår det af 2015-udgaven af Global Go To Think Tank Index Report, udgivet af University of Pennsylvania.

For et land som Danmark handler det om international lydhørhed. Både i forhold til at fange internationale strømninger og i forhold til at påvirke internationale dagsordner. Derfor var det glædeligt, at CMS igen i 2015 blev rangeret som nummer 19 på University of Pennsylvanias liste over verdens 'go-to' tænketanke på det forsvars- og sikkerhedspolitiske område. Af samme årsag er det afgørende for CMS både at trække internationale stemmer til Danmark og bidrage til den internationale forsvars- og sikkerhedspolitiske debat. Troels vil således som en del af sit ph.d.-forløb i 2016 være tilknyttet Columbia University og foretage feltstudier i New York. Det er afgørende for Troels' forskning og vigtigt for at styrke CMS' internationale netværk.

I 2015 har forsvaret og forsvarrets rolle i dansk sikkerheds- og udenrigspolitik været genstand for meget debat. Det er vi glade for på CMS, fordi vi mener, at offentlig deliberation – i medier, i Folketinget, på universiteter og i civilsamfundet – er afgørende for at kvalitetssikre politikken. Og derfor snakker vi på CMS ofte om 3F. Det handler ikke om fagforeningen, men om aktivt og på relevans-

te måder at kombinere forskning, forskningsbaseret myndighedsbetjening og formidling. Et eksempel på det er Henrik Breitenbauchs bogudgivelse 'Uendelig krig?' Bogen handler om Vestens forsøg på at kombinere forskellige redskaber i stabiliserende operationer i globale konflikter. Det tema var højaktuelt i 2015, hvor borgerkrigen i Syrien, indsatsen mod ISIL, ustabilitet i Mellemøsten og ikke mindst Danmarks rolle og evne til at bidrage til at løse disse udfordringer stod centralt i debatten. Med sin bog bidrog Henrik, som billedet viser, til at formidle forskning med høj policy-relevans.

Vores forskningsudgivelser komplementeres samtidig af mange andre aktiviteter fokuseret på at producere og formidle viden. Et centralt CMS-produkt er vores rapporter, der på baggrund af forskningsbaseret metode formidler viden om aktuelle forsvars- og

sikkerhedspolitiske emner til offentligheden, samtidig med at de giver konkrete anbefalinger til aktuel policy-udvikling. Det drejede sig i 2015 blandt andet om sikkerhed i Østersøen, maritim sikkerhed i Arktis såvel som erfaringer fra F-16-kampflyindkøbet. Denne årsberetning vil beskrive CMS' aktiviteter i 2015.

NYE MENNESKER, NYT CMS

Første august 2015 tiltrådte CMS' nye ledelse, som består af centerleder, seniorforsker Henrik Breitenbauch og vicecenterleder, seniorforsker Kristian Søby Kristensen. Den ny ledelsesstruktur udgør en solid platform for fortsat udvikling af CMS og understreger, at fællesskab og ejerskab er en af CMS' kerneværdier. Det bliver i 2016 en væsentlig prioritet for ledelsen fortsat at videreudvikle kvaliteten af CMS' produkter. Det gælder for

Centerleder Henrik Breitenbauch præsenterer sin nye bog "Uendelig Krig? – Danmark, samtænkning og stabilisering af globale konflikter" i DR2 Morgen, april 2015.

NY 800:

Indsats på landjorden afhjælper flygtningekrise

DR 2

Igang til dine fortrolige oplysninger: Medarbejdere hos Huawei, der betjener 750.0

07:09

Tabel 1: De fem mest downloadede CMS-rapporter udgivet i 2015.¹

	Antal Downloads
1. Sikkerhedspolitisk barometer: CMS Survey 2015	667 (12)
2. Learning from the F-16	644 (9)
3. Maritim sikkerhed i Arktis	405 (7)
4. Sikkerhed i Østersøen	171 (1)
5. Mars på Jorden	79 (1)

Antal måneder i 2015, hvor rapporten har været offentliggjort, er angivet i parentes.

forskning, forskningsbaseret myndighedsbej-
tjening og for formidling. For CMS' ledelse
har en vigtig og glædelig opgave i 2015
været at ansætte og integrere en række nye
medarbejdere på CMS.

Vi har blandt andet budt velkommen til de
nye militæranalytikere, major Mark Winther
og orlogskaptajn Jens Wenzel Kristoffersen.
Den kontinuerlige tilknytning af karrieregø-
rende officerer på CMS er væsentligt for at

skabe og fastholde et tværfagligt miljø, hvor
akademisk og militærfaglig viden frugtbart
kan supplere og understøtte hinanden.
Endvidere er Kristian Knus Larsen ansat som
forsker, og vi er glade for at kunne give
Kristian mulighed for at fortsætte sit arbejde
om militær effektmåling og forsvarsplan-
lægning. Som nævnt i starten har Troels
påbegyndt et ph.d.-projekt om FN's freds-
bevarende arbejde. Herudover har vi i 2015

Militæranalytiker Jens Wenzel Kristoffersen i samtale med vicecenterleder Kristian Søby Kristensen ved reception afholdt i anledning af den ny ledelses tiltræden på CMS, august 2015.

haft mulighed for at tilknytte et antal dygtige yngre forskningsassistenter i kortere stillinger. Endelig forventer CMS at tilknytte endnu en fast seniorforsker i foråret 2016.

De mange nye mennesker betyder ny dynamik og tilbyder en unik mulighed for at videreudvikle CMS' arbejdsgange og få sat sprog på meget af den tavse viden alle institutioner opbygger. For at sikre dette afholdt CMS en personale dag på Vilvorde Kursuscenter d. 9.-10. september, hvor vi diskuterede CMS' projekthåndbog, CMS' projektportefølje for 2016 samt brainstormede på nye CMS-produkter, der kan understøtte eller videreudvikle CMS' kernemålsætninger. Dagen gav et godt udgangspunkt for vores fortsatte arbejde med at udvikle centret.

En hovedopgave for os alle på CMS i frem-

tiden bliver netop at fortsætte med at fokusere vores arbejde og arbejdsgange. Kun herved kan vi sikre den nødvendige komplementaritet og synergi mellem forskning, forskningsbaseret myndighedsbetjening og formidling. Det er en del af vores praktiske hverdags snak ved kaffemaskinen og vil være et omdrejningspunkt for 2016, hvor en evaluering vil udgøre et solidt fundament for den fortsatte udvikling af CMS i tæt samarbejde med vores styringsråd, samarbejdspartnere og opdragsgivere.

INTERNATIONALT NETVÆRK OG CMS-EFTERSPØRGSEL

Centret har igennem længere tid haft det som en af sine vigtigste målsætninger at styrke sit internationale netværk. Herved kan nye stemmer bringes ind i og stimulere den forsvars- og sikkerhedspolitiske debat i Danmark. Det arbejde har vi fortsat i 2015. Således afholdt CMS, støttet af NATO, en større konference om sikkerhed i Østersøen i juni 2015, hvor praktikere og akademikere fra de nordiske og baltiske lande samt Polen, Tyskland og USA diskuterede den nye geopolitiske betydning af Østersøen. Konferencens diskussioner er opsamlet i en række korte bidrag i rapporten 'Sikkerhed i Østersøen', redigeret af Ann-Sofie Dahl. Tilsvarende afholdt CMS i samarbejde med australske Williams Foundation en konference om fremtidig integration af luftmagt. Her deltog blandt andet forskere såvel som praktikere i og uden uniform fra Australien, USA og Europa. Præsentationerne kan ses på CMS' hjemmeside. Sådanne større offentlige begivenheder er krævende at arrangere, men vigtige – for at bringe ny viden og nye perspektiver til den danske sikkerheds- og

Tilhørere ved lanceringen af CMS' Sikkerhedspolitiske Barometer, som finder sted årligt i januar og bygger på en spørgeskemaundersøgelse blandt eksperter i danske udenrigs- og sikkerhedspolitiske forhold.

forsvarspolitiske debat, men også for at styrke CMS' internationale netværk.

Samtidig oplever vi en stigende efterspørgsel efter CMS' viden også uden for Danmarks grænser. Som eksempel kan nævnes, at Bertel Heurlin har foredraget om Kinas arktiske politik på National University of Singapore, Kristian Søby Kristensen har debatteret arktisk

sikkerhedspolitik hos CSIS i Washington D.C., Kristian Knus Larsen har formidlet viden om forsvarsplanlægning på Baltic Defence College, Gary Schaub har foredraget om militær-professionel etik på de hollandske og schweiziske forsvarsakademier og Henrik Breitenbach har holdt oplæg om fremtidens NATO på Wilton Park og hos IISS i London. CMS har i 2015 været vidt omkring. Ligeledes har CMS i 2015 selv været vært for en række offentlige arrangementer.

Seniorforsker Gary Schaub foredrager om det danske flyvevåben ved konference om fremtidig integration af luftmagt afholdt af CMS i samarbejde med australske Williams Foundation i april 2015.

KAMPFLY

Kampfly og luftmagt er et område, hvor CMS også i 2015 har været aktiv. Debatten om nye danske kampfly har ikke været aftagende i 2015. En så stor økonomisk og strategisk beslutning i dansk forsvarspolitik er naturligvis også et vigtigt emne for CMS. Samtidig har det danske kampflybidrag til koalitionen mod ISIL været heftigt debatteret. Luftmagt er samtidig et eksempel på, at forskning, formidling og forskningsbaseret myndighedsbetjening kan spille sammen i et længerevarende og gensidigt forstærkende forløb. Luftmagt er Gary Schaub's kernekompetence.

Udover den ovennævnte konference har Gary udgivet 'Learning from the F-16'. På baggrund af grundige arkivstudier om ibrugtagningen af F-16-kampflyet diskuterer rapporten nyttige erfaringer i relation til integrationen af det fremtidige kampfly i det danske flyvevåben. Den forskning, der ligger til grund for rapporten, er samtidig udgangspunktet for kommentarer i både danske og internationale medier, og er blevet præsenteret ved American Political Science Associ-

ations årlige konference i San Francisco. Tilsvarende har arbejdet med luftmagt, baseret på tidligere forskning i relation til droner, resulteret i to videnskabelige artikler i 2015. Vi har også diskuteret kampfly ved Folkemødet på Bornholm, hvor CMS prioriterer at være til stede. Vi fortsætter arbejdet med luftmagt i 2016. Netop det længerevarende fokus på området giver CMS et solidt grundlag af viden og et stærkt udgangspunkt for at støtte den offentlige debat om luftmagt, i tråd med at beslutningen om nyt kampfly aktualiseres yderligere i 2016.

FORVENTNINGER TIL 2016

Et omdrejningspunkt for dansk forsvars- og sikkerhedspolitik i 2016, og derfor også for CMS, bliver NATO-topmødet i Warszawa. Her bliver konturerne for fremtidens europæiske forsvarspolitiske atlas tegnet. Topmødet vil således være en central indikator for udviklingen i Danmarks tætteste alliancerelationer, for de fremtidige rammer for dansk forsvarspolitik og for forsvarets fremtidige indretning. Forventningen er et topmøde fokuseret på

udfordringen fra Rusland. Men hvis NATO's nyere historie tages i betragtning, kan vi sagtens risikere, at topmødets dagsorden kaptres af uforudsete begivenheder – præcis som ved topmødet i Wales i 2014, hvor Ukraine-krisen og ISIL stjal dagsordenen.

Omskiftelighed og evnen til at håndtere parallelle sikkerhedspolitiske problemstillinger er en kerneudfordring – for Danmark såvel

som for NATO. Det er også i det lys, regeringens beslutning om at bede ambassadør Peter Taksøe-Jensen analysere, hvordan dansk udenrigspolitik kan samtænkes og fokuseres, skal ses. Samtidig kræver omskiftelighed strategisk omtanke, solid viden og åben debat. CMS er derfor glade for at have kunnet støtte Taksøes udredningsarbejde. Henrik Breitenbauch har herunder deltaget i udred-

Afsløring af logo for det næste NATO-topmøde, som finder sted i Warszawa d. 8.-9. juni 2016. Topmødet bliver et omdrejningspunkt for dansk forsvars- og sikkerhedspolitik i 2016. Foto: NATO

ningens ekspertfølgegruppe. Vi ser frem til at diskutere analysens konklusioner og anbefalinger, som kan blive et væsentligt bidrag til at fremme debatten om, hvordan Danmark laver sikkerheds- og udenrigspolitik.

Også for CMS er omskiftelighed i den sikkerhedspolitiske dagsorden en udfordring. Fordi opbygning af forskningskom-

petence er en langsigtet proces. Men det er samtidig også det, der gør arbejdet på CMS interessant. Vi arbejder i spændingsfeltet mellem teori og praksis. Vi kommer derfor i 2016 til at arbejde videre med, hvordan vi mest frugtbart kan kombinere forskning, forskningsbaseret myndighedsbetjening og formidling.

Figur 1: Antal infomedia-hits pr. måned for CMS-forskere i 2015.¹

¹ Optællingen omfatter trykte og elektroniske skriftlige medier og enkelte radio- og tv-indslag. Herudover har CMS-forskere medvirket i over 60 tv- og radioindslag.

Vicecenterleder
Kristian Søby
Kristensen i
paneldebat om
Ruslands
intervention i
Syrien afholdt
ved Dansk Institut
for Internationale
Studier i oktober
2015.

Tabel 2: Antal infomedia-hits pr. måned samt gennemsnit og i alt for CMS-forskere i 2015.

Hits	jan.	feb.	marts	april	maj	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	Gen	i alt
CMS (VIP'er)	18	9	109	22	13	48	75	64	96	56	52	23	49	585

FORMIDLING

For CMS er det vigtigt at bringe den viden, vi producerer, i spil. Det gør vi ved at lægge stor vægt på at formidle vores viden om forsvars- og sikkerhedspolitik. En indikator på det er, at centrets medarbejdere bidrager til den offentlige debat, der foregår i danske medier. Tabel 2 viser, at CMS' medarbejdere i 2015 i gennemsnit blev citeret 49 gange pr. måned i skriftlige danske medier, hvortil skal lægges deltagelse i radio- og tv-indslag. Det gennemsnit dækker over en væsentlig variation, som det fremgår af figur 1. Når der er debat om sikkerheds- og forsvarspolitikken i Danmark, har vi en forpligtigelse til at bidrage. Herudover bidrager CMS' medarbejdere til at formidle centrets viden til mange forskellige

målgrupper igennem lukkede briefinger af beslutningstagere, foredrag, debatoplæg, workshop- og seminardeltagelse, forelæsnings- og undervisning. Det kan være i eget regi, eller som på billedet, hvor Kristian Søby Kristensen deltog i en debat om Rusland i Mellemøsten hos vores gode samarbejdspartner DIIS.

CMS har således bidraget med over 90 foredrag, oplæg og briefinger indenfor og udenfor Danmark i 2015. Vi lægger også stor vægt på at formidle viden til studerende. Derfor gentog vi i 2015 CMS' sommerskole i dansk forsvarspolitik og strategiske studier. Her får de studerende en unik mulighed for at afprøve akademisk viden i mødet med en lang række forsvars- og sikkerhedspolitiske

Tabel 3: Antal downloads af CMS-rapporter i 2015

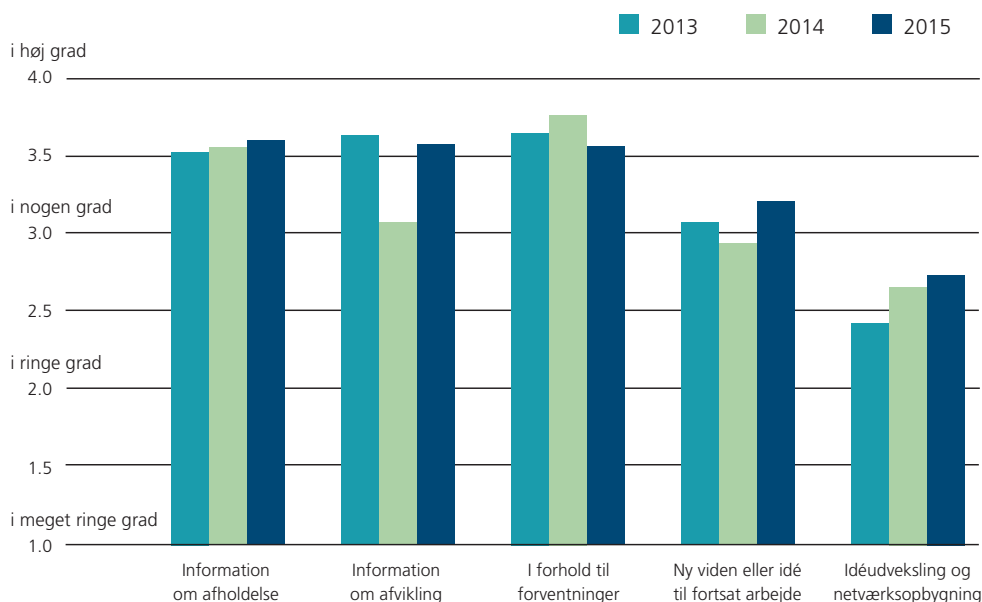
Downloads	jan.	feb.	marts	april	maj	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	i alt
CMS rapporter	2341	1987	2117	1794	1756	1756	1006	1867	1523	1602	1882	2221	21852

praktikere. Ikke mindst paneldebatten med partiernes forsvarsordførere er et af flere højdepunkter under det intensive forløb. Derudover har Kristian Knus Larsen og Kristian Søby Kristensen gennemført undervisning på KU's kandidatuddannelse i sikkerheds- og risikoleddelse.

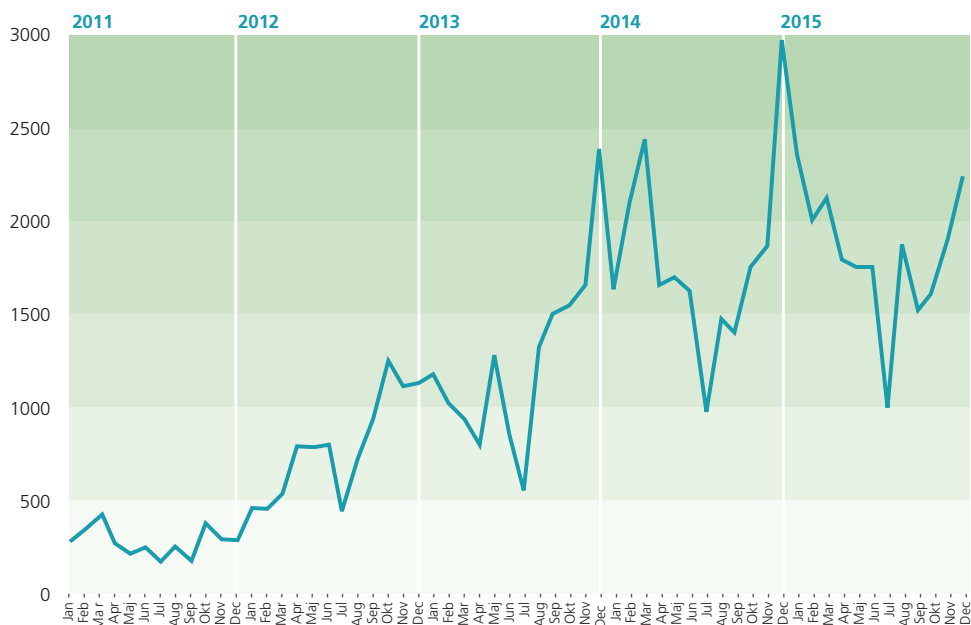
For CMS er vores hjemmeside og vores rapporter samtidig et væsentligt redskab til at formidle den viden, vi producerer. At der også er en stor efterspørgsel viser tabel

3, hvor det fremgår, at vores rapporter er downloadet i alt 21.852 gange i 2015. Det svarer til, at der i gennemsnit downloades en CMS-rapport hvert 24. minut. Figur 3 viser desuden, at antallet af downloadede rapporter er steget markant siden 2011, hvilket ikke er så overraskende, eftersom antallet af udgivne rapporter er blevet større. I alt er vores rapporter blevet downloadet mere end 70.000 gange siden 2011.

Figur 2: Gennemsnitlig vurdering af kvaliteten af CMS' seminarer foretaget af deltagerne.

Figur 3: Antal downloads af CMS-rapporter pr. måned siden 2011.

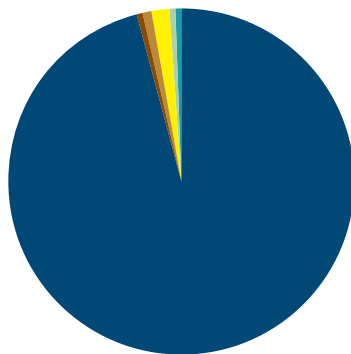

Paneldebat mellem forsvarsordførerne Holger K. Nielsen (F), Peter Juel Jensen (V), Eva Flyvholm (Ø), Martin Lidegaard (B) og Henrik Dam Kristensen (A) på CMS' sommerskole i dansk forsvarspolitik og strategiske studier, der finder sted hvert år i august.

Figur 4: CMS' indtægter i 2015

- Bevilling fra Forsvarsministeriet: 9.789.962* kr.
- Bevilling fra Gerda Henkel Stiftung: 59.639 kr.
- Bevilling fra Carlsbergfondet: 89.095 kr.
- Bevilling fra Hermod Lannung Fonden: 164.865 kr.
- Bevilling fra Williams Foundation: 59.867 kr.
- NATO Public Diplomacy Programmes: 44.484 kr.

Totale indtægter: 10.207.912 kr.

Likviditet overført fra 2010-2014: 241.000 kr.

*inkl. de generelle P/L-reguleringer 2015

Medarbejdere

LISTE OVER MEDARBEJDERE TILKNYTTET CMS I LØBET AF 2015.

Seniorforsker Henrik Ø. Breitenbauch, ph.d.
Seniorforsker Kristian Søby Kristensen, ph.d.
Seniorforsker Gary Schaub, ph.d.
Forsker Kristian Knus Larsen, ph.d.
Ph.d.-studerende Troels Gauslå Engell, cand.scient.pol.
Militæranalytiker Rune Hoffmann, Major
Militæranalytiker Johannes Kidmose, Kaptajn/løjtnant
Militæranalytiker Mark Winther, Major
Militæranalytiker Jens Wenzel Kristoffersen, Orlogskaptajn
Centeradministrator Anne Thomsen, BA
Videnskabelig assistent Casper Sakstrup, cand.scient.pol.
Videnskabelig assistent Mikkel Broen Jakobsen, cand.scient.pol.
Videnskabelig assistent Ulrik Trolle Smed, cand.scient.pol.

Konsulenter:

Jean Monnet Professor Bertel Heurlin
Seniorrådgiver Klaus Stig Rasmussen, cand.scient.pol.
Seniorrådgiver Ann-Sofie Dahl, ph.d.
Professor Jette Steen Knudsen, ph.d.

Gæsteforsker:

Ph.d.-studerende Søren Nørby, cand.mag.

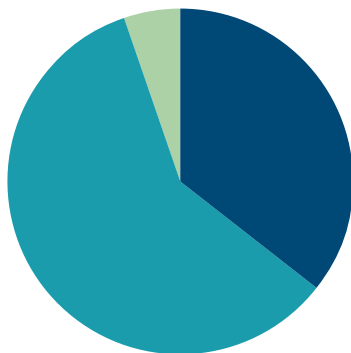
Studertermedhjælper:

Christian Duckert Perrild
Laura Hollænder Schousboe
Charlotte Wagner Santos Petersen
Sheila Andersen Ørnstrup

Figur 5: CMS' udgifter i 2015

- Lønudgifter, FMN bevilling: 2.935.970 kr.
- Driftsudgifter, FMN bevilling: 4.858.325 kr.
- Løn- og driftsudgifter, andre bevillinger 417.950 kr.

Totale udgifter: 8.212.245 kr

CMS' aktiviteter

I den følgende oversigt præsenteres udvalgte eksempler på forskellige projekter, produkter og aktiviteter, CMS har været involveret i og leveret i årets løb. For hver overordnet kategori beskrives et særligt projekt, mens tre andre fremhæves. Antal projekter indenfor hver kategori er angivet i parentes.

CMS udgav i maj rapporten **"Maritim sikkerhed i Arktis: Magtanvendelse og myndighedsudøvelse."** Rapporten analyserer en række eksempler på magtanvendelse i forbindelse med maritime sikkerhedsoperationer i Arktis og viser, at de forskellige aktører har forskellige opfattelser heraf, hvilket skaber usikkerhed og uforudsigelighed. På den baggrund giver rapporten en række anbefalinger til, hvordan risikoen for eskalation kan imødegås ved hjælp af øget samarbejde i Arktis.

CMS-RAPPORTER (i alt 7)

Kristian Knus Larsen

Unfolding Green Defense - Linking green technologies and strategies to current security challenges in NATO and the NATO member states.

(December, 2015)

Kristian Søby Kristensen og Rune Hoffmann

Mars på Jorden - Betingelser og udfordringer for fremtidig brug af dansk landmilitær magt.

(December, 2015)

Casper Sakstrup, Johannes Kidmose og Jette Steen Knudsen

Samfundsansvar - Aktuel anvendelse i og fremtidig relevans for det danske forsvar af samfundsansvarsbegrebet.

(November, 2015)

Henrik Ø. Breitenbauch udgav i april bogen, **“Uendelig krig? – Danmark, samtænkning og stabilisering af globale konflikter.”**

Bogen undersøger, hvilke erfaringer danske og internationale aktører har kunnet uddrage af de omfattende missioner i Irak og Afghanistan, og argumenterer på den baggrund for, hvordan stabilisering gennem samtænkte indsatser er en langsigtet udfordring for dansk og international sikkerheds-, forsvars- og udenrigspolitik.

BØGER OG BIDRAG TIL ANTOLOGIER (i alt 6)

Breitenbauch, Henrik Ø; Vinicius Mariano de Carvalho; Rafael Duarte Villa og Thiago Rodrigues (red.) (2015).

Brazilian participation in United Nations Peacekeeping Operations

Brasiliana - Journal for Brazilian Studies. (Vol. 3, No. 2, 196 s.).

Heurlin, Bertel (2015).

Danmark intervenserer militært: Irak men ikke Syrien

i Carsten Jensen og David Vesterskov (red.) *Et farvel til terror? Krigen mod ISIS 2014-2015* (Forsvarsakademiets Forlag), 131-148.

Kristensen, Kristian Søby, Myriam Dunn Cavelty og Mareile Kaufmann (red.) (2015).

Special issue on Resilience and (in)security: Practices, subjects, temporalities *Security Dialogue* (PRIO/ Sage, Vol. 46, No. 1, 105 s.).

Gary Schaub Jr. og Kristian Søby Kristensen udgav i juni artiklen **“But who’s flying the plane?: Integrating UAVs into the Canadian and Danish armed forces”**, i *International Journal*. Artiklen sammenligner de canadiske og danske erfaringer med brugen af droner under den internationale mission i Afghanistan. Artiklen bygger på tidligere udgivne CMS-rapporter og afholdte CMS-seminarer om emnet.

ÅBNE ARRANGEMENTER (i alt 6)

Offentlige events (seminarer, konferencer mv.) arrangeret af CMS

Dansk landmagts fremtid

Seminar arrangeret af CMS. Oplægsholdere: H. C. Mathiesen, Hærstaben, Flemming Vinther, Hærens Konstabel- og Korporalforening, Peter Viggo Jakobsen, Forsvarsakademiet, Kristian Søby Kristensen, CMS. Ordstyrer: Henrik Ø. Breitenbauch, CMS. *CSS, KU (8. december 2015)*

Bertel Heurlin

– Danmark, Europa og Verden

Seminar arrangeret af CMS. Oplægsholdere: Bertel Heurlin, CMS, Mikkel Vedby Rasmussen, KU, Lykke Friis, KU, Camilla T. N. Sørensen, KU, Henrik Ø. Breitenbauch, CMS. Ordstyrer: Clement Kjersgaard. *CSS, KU (3. november 2015)*

CMS afholdt i juni seminaret, **“Baltic Sea Security: How can allies and partners meet the new challenges in the region?”** På seminaret diskuterede en række danske og udenlandske eksperter, hvordan NATO og NATO’s partnerlande ville kunne imødegå de nye udfordringer, som et truende Rusland stiller landene overfor i Østersøregionen. Seminaret mundede ud i CMS-udgivelsen **“Sikkerhed i Østersøen”**.

Symposium:

Integrating Innovative Airpower

Symposium arrangeret af CMS og Williams Foundation med deltagelse af det danske, britiske, amerikanske og hollandske flyvevåben samt danske og internationale forskere. *Kastellet (17. april 2015)*

ARTIKLER OG KONFERENCEPAPERS (i alt 44)

Breitenbauch, Henrik Ø. og Erik Brattberg (2015).

Time for Sweden to Join NATO

i The American Interest (25. juni).

Schaub Jr., Gary (2015).

JUSTAS for all?: Innovation and UAVs in the Canadian forces

i Defence Studies (Vol. 15, No. 2), 124-142.

Schaub Jr., Gary (2015)

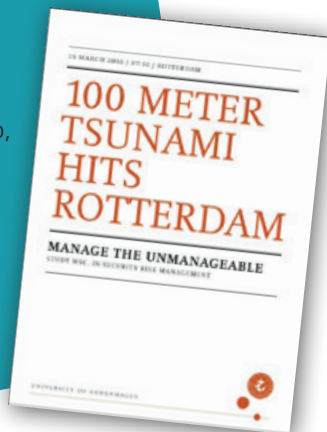
Denmark: Defense Woes in the Little U.S. Ally That Could

i War on the Rocks (6. August).

Kristian Søby Kristensen var i oktober inviteret til Washington D.C. for at debattere arktisk sikkerhedspolitik ved **"Road to the 2016 Warsaw NATO Summit: Collective Defense and Deterrence along NATO's Eastern and Northern Fronts"**; et round-table arrangeret af Atlantic Council og Center for Strategic and International Studies. Højtstående repræsentanter for den amerikanske centraladministration såvel som NATO deltog sammen med en række internationale eksperter.

Kristian Søby Kristensen og Kristian Knus Larsen underviste i efterårssemestret på den nyetablerede kandidatuddannelse i sikkerheds- og risikostedelse på Institut for Statskundskab, Københavns Universitet. De underviste i hhv. fagene **"Transformations of the Public-Private Divide"** og **"Security Studies and Strategy."**

CMS-BIDRAG VED EKSTERNE ARRANGEMENTER (i alt 63)

Bidrag i form af foredrag, paneldeltagelse, rådgivning mv.

The US and NATO

Foredrag ved "Sikkerhedspolitisk Seminar 2015" arrangeret af Hovedorganisationen for Personel af Reserven i Danmark .
(25-26. september 2015, Gary Schaub)

Performance-målinger af militære indsatser

Foredrag for Operationssektionen i Værnsfælles Forsvarskommando.
(20. april 2015, Kristian Knus Larsen)

Brief introduction to transatlantic security policies

Oplæg ved seminaret "Global Threats and Transatlantic Defense – Security in the 21st Century: Visit by former U.S. Secretary of Defense William S. Cohen" arrangeret af KU.
(5. februar 2015, Kristian Søby Kristensen)

UNDERVISNING (i alt 13)

Sommerskole i Dansk forsvarspolitik og strategiske studier

Kandidatudbud arrangeret af CMS på Institut for Statskundskab, KU. Kursusansvarlig Henrik Ø. Breitenbach (10-20. august, 2015)

LUKKEDE ARRANGEMENTER (i alt 8)

Større events for særligt indbudte (workshops, netværksarrangementer mv.) arrangeret af CMS

CMS afholdt i januar seminaret **"21st Century Complex Conflicts: Lessons Learned and Opportunities for Operational Cooperation"** i et samarbejde med Fondation pour la Recherche Stratégique. På seminaret var såvel Institut Français des Relations Internationales, Forsvarsakademiet, samt det franske og danske forsvarsministerium repræsenteret med foredragsholdere.

Georgia, Security and Stabilization

Lukket møde med delegation fra Georgien på højt niveau, bl.a. viceforsvarschefen, seniorrådgivere og Georgiens ambassadør i Danmark. Herudover deltagelse fra Forsvarsministeriet i DK, VFK og DIIS. Oplægsholder Anders Wivel, KU. Ordstyrer: Henrik Ø. Breitenbach, CMS. *CSS, KU (8. december 2015).*

Workshop on the Future of Urban Warfare

Lukket workshop som del af CMS-projekt med deltagelse af Benjamin M. Jensen, US Marine Corps University, Michael Miklaucic, National Defense University, og repræsentanter fra det danske forsvar. *CSS, KU (5. november 2015)*

Nearing the 20th Anniversary of the Arctic Council: What to Expect During the U.S. Chairmanship

Lukket møde med Heather A. Conley, Center for Strategic & International Studies. *CSS, KU (20. marts 2015)*

Military Education 1: Sparta versus Athens? Military Education 2: Toward Pro-fessionalism. Military Education 3: Academies and Colleges. Military Education 4: European Trends.

Forelæsninger ved Gary Schaub Jr. på Swiss Military Academy at ETH, Zürich, Schweiz. *(22. juni, 2015)*

Long-Term Defence Planning

Undervisning ved Kristian Knus Larsen i forbindelse med kurset "Higher Command Studies Course" på Baltic Defence College. *(7-8. maj, 2015)*

Benjamin M. Jensen, ph.d., er en af de personer, CMS har samarbejdet med i 2015. Han er forskningsleder ved Brute Krulak Center for Applied Creativity på U.S. Marine Corps University, Virginia, og er desuden tilknyttet American University i Washington D.C. I efteråret 2015 var han udlånt til den amerikanske hærs Strategies Studies Group, og bidrog her til et studie af scenarier for fremtidige militære operationer i megacities. I forbindelse med et projekt om militære operationer i urbaniserede miljøer besøgte Benjamin M. Jensen CMS og delte ud af sin viden om emnet ved en ekspertworkshop i København.

Samarbejdspartnere

Australien

- Australian National University, Canberra
- Royal Australian Air Force
- Sir Richard Williams Foundation, Canberra
- University of Sydney, Sydney

Belgien

- Danmarks Faste Repræsentation ved NATO, Bruxelles
- Europa-Parlamentet, Bruxelles
- European Ideas Network, Bruxelles
- Mission of Finland to NATO, Bruxelles
- NATO, NATO HQ, Bruxelles
- NATO Parliamentary Assembly, Bruxelles

Brasilien

- Institute of Strategic Studies (INEST), Fluminense Federal University (UFF), Rio de Janeiro
- Pontifical Catholic University of Rio de Janeiro, Rio de Janeiro
- University of São Paulo (USP), São Paulo

Canada

- Canadian Forces Aerospace Warfare Centre (CFAWC), Trenton
- University of Ottawa, Ottawa
- University of Montreal, Montreal

Danmark

- Asian Dynamics Initiative, Københavns Universitet
- Atlantsammenslutningen
- Beredskabsstyrelsen

- Center for Advanced Security Theory, Københavns Universitet
- Center for International Law and Justice, Københavns Universitet
- Center for War Studies, Syddansk Universitet
- Centre for the Resolution of International Conflicts (CRIC), Københavns Universitet
- Copenhagen Business School (CBS)
- Danmarks Rederiforening
- Danmarks Tekniske Universitet (DTU)
- Dansk Energi
- Dansk Erhverv
- Dansk Flygtningehjælp
- Dansk Industri (DI)
- Dansk Institut for Internationale Studier (DIIS)

- Den amerikanske ambassade, København
- Den canadiske ambassade, København
- Den georgiske ambassade, København
- Den norske ambassade, København
- Den Taiwanesiske Repræsentation i Danmark
- Folkekirkens Nødhjælp
- Folketinget
- Folkeuniversitetet
- Forsvarsakademiet
- Forsvarsministeriets departement
- Forsvarets Efterretningstjeneste (FE)
- Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse (FMI)
- Globalt Fokus
- Hermod Lannung Fonden
- Hjemmeværnskommandoen
- Hovedorganisationen for Personel af Reserven i Danmark (HPRD)
- Hærens Konstabel- og Korporalforening (HKKF)
- Hærens Sergentskole
- Konservativ Ungdom
- Københavns Lufthavn
- Landbrug & Fødevarer
- Nordic Institute for Asian Studies (NIAS), Københavns Universitet
- Pension Danmark
- Politiets Efterretningstjeneste (PET)
- Røde Kors
- Rådet for Digital Sikkerhed
- Søværnets Frømandskorps
- Søværnets Officersskole
- Taipei Representative Office
- Terma A/S
- ThinkChina.dk, Københavns Universitet
- Tænketanken EUROPA
- Udenrigsministeriet
- University of Greenland
- Værnsfælles Forsvarskommando
- Værnsfælles Forsvarskommando, Flyverstaben
- Værnsfælles Forsvarskommando, Hærstaben
- Værnsfælles Forsvarskommando, Marinestaben
- Weibel Scientific A/S
- Aarhus Universitet

Estland

- Estonian Foreign Policy Institute, Tallinn
- Baltic Defence College, Tartu

Finland

- University of Lapland, Rovaniemi
- University of Helsinki, Helsinki

Frankrig

- Centre Interarmées de Concepts, de Doctrines et d'expérimentations (CICDE), Ministère de la Défense, Paris
- Fondation pour la Recherche Stratégique (FRS), Paris
- Institut Français des Relations Internationales (IFRI), Paris
- Institut d'études Politiques de Paris (Sciences Po), Paris
- Institut de Recherche Stratégique de l'École Militaire (IRSEM), Ministère de la Défense, Paris
- Nexter Group
- Université Panthéon-Assas (Paris II), Paris
- Université d'Auvergne, Clermont Ferrand

Georgien

- Ministry of Defense of Georgia, Tbilisi

Holland

- Nederlandse Defensie Academie (NLDA), Breda
- Royal Netherlands Air Force (RNLAf), Breda

Island

- Arctic Circle

Italien

- NATO Defense College, Rom

Kina

- Fudan University, Shanghai

Norge

- Nord Universitet, Bodø
- Institutt for Forsvarsstudier (IFS), Oslo
- Norsk Utenrikspolitisk Institutt (NUPi), Oslo
- Norwegian Air Force Academy (Luftkrigskolen), Trondheim

Polen

- Centre for Eastern Studies (OSW), Warszawa

Portugal

- Portuguese Catholic University, Lissabon

Schweiz

- Center for Security Studies (CSS), ETH, Zürich
- Swiss Military Academy, Zürich

Singapore

- National University of Singapore, Singapore

Skotland

- Institute for Statecraft, Edinburgh
- University of Edinburgh, Edinburgh

Storbritannien

- Cardiff University, Cardiff
- International Institute for Strategic Studies (IISS), London
- King's College, London
- London School of Economics (LSE), London
- Royal Air Force
- The European Consortium for Political Research (ECPR), Colchester
- Wilton Park, Sussex

Sverige

- Lunds Universitet, Lund
- Mid-Sweden University
- Totalförsvarets Forskningsinstitut (Swedish Defence Research Agency, FOI), Stockholm

- Utrikesdepartementet (Swedish Ministry of Foreign Affairs), Stockholm

Syd Korea

- The Asan Institute for Policy Studies, Seoul

Tjekkiet

- Masaryk University, Brno

Tysland

- Federal Academy for Security Policy (BAKS), Berlin (JAPCC)
- Stiftung Wissenschaft und Politik, Berlin (SWP)
- University of Cologne, Köln
- University of Hamburg, Hamburg

USA

- Air War College, Air University, Montgomery, Alabama
- American Political Science Association, Washington D.C.
- American University, Washington D.C.
- Atlantic Council, Washington, D. C.
- Center for Complex Operations , U.S. National Defense University, Washington, D.C.
- Center for Strategic and International Studies (CSIS), Washington, D.C.
- Center for Transatlantic Relations, Paul H. Nitze School of Advanced International Studies (SAIS), Johns Hopkins University, Washington, D.C.
- Georgetown University, Washington D.C.
- Chief of Staff of the Army's Strategic Studies Group, Arlington Virginia
- International Studies Association (ISA), Annual Convention in New Orleans
- John Hopkins University, Baltimore, Maryland
- Lockheed Martin Corporation, Bethesda, Maryland
- Massachusetts Institute of Technology (MIT), Cambridge, Massachusetts
- McCain Institute for International Leadership, Washington D.C.
- NATO Allied Command Transformation (ACT), Norfolk, Virginia
- Northern Illinois University, DeKalb, Illinois
- Office of Naval Research, Science and Technology, Arlington, Virginia
- Princeton University, Princeton, New Jersey
- School of Advanced Air & Space Studies, Air University, Montgomery, Alabama
- Stanford University, Stanford, California
- The Bush School of Government & Public Service, Texas A&M University, College Station, Texas
- The Cohen Group, Washington D.C.
- The Air Force Association, Mitchell Institute, Arlington, Virginia
- University of Massachusetts Boston, Boston, Massachusetts
- U.S. Department of State, Washington D.C.
- United States Joint Staff (J7), Arlington, Virginia
- United States Marine Corps, Arlington, Virginia
- United States Marine Corps University (USMCU), Quantico, Virginia
- United States Office of Deputy Secretary of Defense, Arlington, Virginia
- United States Office of Undersecretary of Defense for Personnel & Readiness, Arlington, Virginia
- United States Office of Undersecretary of Defense for Policy, Arlington, Virginia

Andre organisationer

- Airbus Defence and Space
- European Council on Foreign Relations (ECFR)
- European International Studies Association (EISA)
- FN
- NORDEFECO
- Oceans Beyond Piracy
- RAND Corporation

Center for Militære Studier

Københavns Universitet
Øster Farimagsgade 5, bygning 8
1353 København K.

cms@ifs.ku.dk

tlf: +45 35324088